

La reserva apatxe ja s'atura a l'estació de l'Aldea

Perdonen l'empatxe que porto. No sé si era la reserva apatxe (altrament anomenada de la biosfera) la que s'havia d'aturar a l'estació de l'Aldea o si l'Euromed havia de ser proclamat alguna cosa un dia d'aquests. Sóc un aixafaguitarres, és veritat, que no li sé trobar el gust a cap alegria. Però saben què passa? Que m'agrada molt que les coses vulguen dir alguna cosa. Alguna cosa concreta i, si no és molt demanar, pràctica.

Perquè això del reconeixement està molt bé i alimenta molt l'autoestima, però és una alegria que no significa res en particular i que s'extingeix amb notable velocitat, la qual cosa causa nova decepció (ja saben, tan soroll per res...) i encara ens incrementa el mal humor.

I no és que ens fem expectatives massa elevades. És que ens les fem equivocades, que no és ben bé el mateix. Ens passa amb l'Euromed. Que se n'ature, com a mínim, un al dia... Sí, i si s'atura en un horari que no serveixi per a res? Perquè l'aturada de l'Euromed és una bona idea per poder anar de forma ràpida i còmoda a Barcelona (o a València, se'ns obrien moltes possibilitats), però es converteix en inútil si no ens deixa a dos quarts de 9 del matí al passeig de Gràcia. I, per descomptat, un tren ràpid al dia, o mitja dotzena, no és la solució al desastre dels trens de mitja distància, per molt que ens ho pensem. Ara, hi ha més de mitja dotzena de trens ràpids i n'hi ha prou de mirar els horaris i les tarifes per constatar que poc profit pràctic en podem traure...

Això sí, si algun dia l'Euromed s'atura a l'Aldea, rebentarem de la satisfacció i l'orgasme col·lectiu ens durarà un any seguit, encara que ens servisca per a la inutilitat d'anar a berenar a Barcelona i tornar l'endemà. Lògicament, abans d'un any, Renfe l'hauria suprimit per falta d'usuaris i no se'ns acudiria pensar altra cosa que tothom és molt dolent i no ens estima. És més fàcil i còmode, és clar, que assumir que ens vam equivocar de reivindicació posant per endavant el "reconeixement" que la utilitat.

Per coses i actituds com aquestes, que conec per ser de l'Ebre però que em miro des d'una distància saludable que em dona molta llibertat per esplanar-me, necessito que algú m'explique exactament per què serveix això de reserva de la biosfera. Perquè, pel que llegeixo a la premsa en calent, es tracta, segons la Unesco, d'afavorir la recerca interdisciplinària, alentar el reforçament de capacitats, reduir la pèrdua de biodiversitat i tractar els

Toni Gallardo

Periodista

seus aspectes ecològics, socials i econòmics. Tots ells, nobles objectius, però que no signifiquen exactament res. En realitat, dubto que es puguin encabir més tòpics en tan poques paraules.

L'esclat d'alegria declarativa d'institucions, partits i altres cuques vivents té semblant buidor: oportunitat, revulsiu, segell de qualitat, impuls, marca, valor afegit per als nostres productes, difusió internacional..., sense oblidar el ditzós reconeixement ni dos verbs d'encefalograma pla com potenciar o dinamitzar. I no signifiquen res perquè, al darrere, no hi ha un euro de pressupost, ni una línia d'actuació quantificada econòmicament, llevat d'una remota possibilitat de subvencions que s'han de demanar, en un moment en què els ajuts mediambientals han estat retallats en un 30% de promig.

L'únic que aporta, de moment, la biosfera és reconeixement. I sense negar que algun efecte induït podrà generar en el futur, invents com aquest em recorden els que ja ens intentaven colar fa més de trenta anys, quan un servidor era un periodista novell que tenia la gosadia d'escriure als diaris quan encara no s'afaitava. Aconsello de tot cor analitzar l'evolució de les Terres de l'Ebre en termes demogràfics i de PIB en les darreres tres dècades, comparant-la amb la de la resta del país. Podran comprovar la impressionant aportació d'enganys del rap com l'aquicultura o la navegació de l'Ebre. Sort que, en contra del que ens deien, no ens hi anava la vida.

Hi ha fotos que són autèntiques icones. Per exemple, la del brindis amb cava perquè ja havíem estat reconeguts per la Llei de Vegueries, quan la llei en qüestió no va arribar ni a entrar al Parlament, ni tenia cap possibilitat de superar el filtre del Tribunal Constitucional, com va demostrar la sentència de l'Estatut. A qui hauria de doldre aquella postal primer que a ningú hauria de ser als que hi sortien. Bé, si tenen allò que en espanyol anomenen vergonya torera, que potser no. Però, a mi, el que em preocupa no és que uns polítics es facen una foto abans d'hora. Conec

raonablement bé aquest gremi i sé com funciona, i, en el fons, són fotos que resulten inofensives perquè la gent ja està tan escarmentada que en fa un cas molt relatiu. No, em preocupa bastant més que ens creguem que els històrics abandonament i postergació havien arribat al final amb una llei que no posava un euro ni una competència sobre la taula, i que no tenia futur. Però ens reconeixia, això sí. No vegeu quina alegria.

Però l'endemà de l'última victòria del reconeixement ebrenc, els trens ja arribaven a Barcelona en tres quarts d'hora menys i el bitllet era regalat. I tots els exiliats laborals vam poder tornar, amb l'Euromed, per descomptat. Podíem tornar perquè, a l'Ebre, l'atur havia desaparegut d'avui per demà i florien les ocupacions qualificades i amb bons salaris. I els problemes de gairebé dos segles, inclòs el pèrfid centralisme barceloní i tarragoní, s'havien resolt gràcies a la fórmula Lourdes (vull dir per miracle, descreguts). Fins i tot s'havien abandonat, en comptes de blindar-les, pràctiques bàrbares com els correbous (ai, no, que això és impossible)... Jo fa molt que visc al Penedès, però crec que per l'Ebre encara s'usa l'expressió contents i enganyats.

A Catalunya, a la gent de l'Ebre ens tenen com una mena de reserva índia. És una obvietat alimentada per uns quants elements que han decidit fer negoci d'un tipisme de cartró pedra, però que, pel que sembla, agrada als pixapins de la capital. Sí, tocar el guitarró és tan fàcil com aquest victimisme que fa més mal que el propi abandonament i la manca d'inversions, que ja és dir. Això de la reserva de la biosfera no ha pogut deixar-ho més clar. Com si l'invent l'haguessen promogut des de la plaça de Sant Jaume.

Per a mostra, un botó. Saben com ha il·lustrat sonorament Catalunya Ràdio la notícia de la declaració com a reserva de la biosfera? Amb el *De Roquetes vinc, de Roquetes baixo*. I conste que no tinc res contra la jota ni els seus intèrprets. Només pensava en les òperes que va escriure el compositor tortosí Felip Pedrell: autèntica cultura de nivell internacional, que freguen, en alguns casos, la qualitat de Wagner o de Verdi, però que tenim absolutament oblidades.

No, ens va el guitarró, en la pitjor accepció de la idea. Per comoditat o per mandra, que no sé què és pitjor. No tindre enemics seria massa cansat. Gaudisquen del darrer i enèsim reconeixement mentre els dure l'alegria. És l'únic de clar que en trauran.